

TRIDESET LET VAKUUMISTA

Septembra je minilo trideset let od izdaje prve številke naše revije. Nekaj zgodovinskih utrinkov o začetku izhajanja je bilo že objavljenih ob preteklih jubilejih, kot je bila 40-letnica društva. Vakuumistu je bilo posvečeno kratko poglavje v sicer obširnem članku o zgodovini društva (J. Gasperič, *Vakuumist*, 19 (1993) 3, 4–14). Ob 20-letnici revije je takratni urednik opisal, kako so potekala prva leta izhajanja in kako se je odtlej revija vsebinsko razvijala (P. Panjan, *Vakuumist*, 21 (2001) 3, 34). Nekoliko bolj faktografski pregled čez zgodovino je bil objavljen leto kasneje (M. Čekada, *Vakuumist*, 22 (2002) 1, 29), temu prispevku pa je bil na štirih straneh dodan zgoščen pregled vseh strokovnih in znanstvenih člankov, objavljenih v letih 1981–2001. Omenimo še zapis o objavi arhiva revije na internetu (M. Čekada, *Vakuumist*, 24 (2005) 4, 50).

Največ sprememb, pa tudi najbolj očitna rast revije, je bilo v prvem desetletju njenega obstoja. Nato se je vsebina ustalila, nekoliko kasneje pa tudi oblika. Zadnja pomembnejša novost je bila prej omenjena vzpostavitev arhiva revije na internetu, ki je prosto dostopen na strani www.dvts.si/arhiv. Tam so na voljo vsi članki od prve številke naprej v obliki pdf-datotek, sprti pa dodajamo tudi številke, izdane v preteklem letu.

Verjetno nima smisla ponavljati ugotovitev, ki so bile že objavljene v zgoraj omenjenih prispevkih. Vseeno pa morda ne bo napak, če naredimo kratek kronološki pregled najpomembnejših mejnikov v razvoju naše revije.

leto	letnik/ številka	dogodek
1981	1	izid prve številke, urednik je mag. Andrej Pregelj
1983	4	objava prve fotografije
1986	10	namesto s pisalnim strojem je tekst pripravljen z računalnikom
1987	14	profesionalno oblikovanje strani, pravi tisk
1988	16/2	prenovljena naslovnica, opremljena s sliko
1989	17	broširan zvezek namesto ob robu spetih listov
1991	22	urejanje prevzame dr. Peter Panjan; začetek sofinanciranja od ministrstva za znanost in za šolstvo; začetek objavljanja »Nasvetov« izpod peresa dr. Jožeta Gasperiča
1992	27/2	poltrde platnice
1993	13/1	sprememba številčenja iz zaporednih števil v letnike
1993	13/3	prvi članek o zgodovini vakuumske tehnike dr. Stanislava Južniča
1999	19/3	današnja oblika naslovnice
2005	25/4	postavitev arhiva na internetu
2010	30/1	urejanja prevzame doc. dr. Miha Čekada
2011	31/1	objava prvih barvnih slik

VSEBINA

1. Splošveni vakuumisti (ob izidu prve številke glasila)
2. Islovanje društva v slobodju sednjih dveh let - poročilo predsednika društva na obširni skurbi 2. 4. 1981
3. Zefkja "široko vakuumsko tehniko" januarja 1981
4. Uski enokomorni vakuumski kumcrvi - Čekada, Jakič, 1982
5. Instrumenti za analizo plinov - poročila s učilne razstave v Čukcovu
6. Isknju vakuumskih neternosti
7. Pomavitv isfa, a
8. Fotaradno dijagram vakuumistov
9. In seseriar dr. Andrej Galo
10. Koledar posebnostnih vakuumskih pripravitev v letu 1981
11. Knjige Jugoslovenskih vstavjev v potročja vakuua

Splošveni vakuumisti

Izvršni odbor Društva za vakuumsko tehniko Slovenije je še pravec časa raziskal: o društvenem glasilu, ki bi omogočilo boljše obveščanje svojih članov o strokovnem dogajanju na potročju vakuumne tehnike. Spetlo nan je s najljubši člani društva prebiti led in prve številke našega glasila "Vakuumist" je pred vsa, šepre zasnoval še v skromni obliki. Pripravljeni smo, da bomo s pomočjo vseh naših članov zagotovili redno izhajanje.

Kako smo izbrali naslov glasila? Kaj bo glasilo prinalo in kako bo izhajalo? V diskusiji o naslovu je bilo več predlogov, spr.: Vakuum, Vakuumsko orisje, Vakuumski informator, Vakuumist, Hilekaja, Frakcije itd. Bili smo malto v sadrugi katerega izbrati. Da bi bila odločitev lažja, smo izvedli med našimi člani anketo. Skraj polovica anketiranih se je odločila za naslov "Vakuumist", druga polovica pa se je opredelila za drugoče naslove. Da s izbrati

VSEBINA

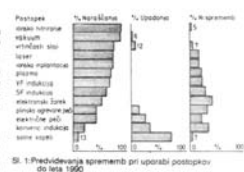
- Predstavitev enokomorne vakuumске pečl Ipsen VTC 324-R s homogenim plinskim hlajenjem pod visokim tlakom
- 15 godina rada Društva za vakuumsko tehniko Srbije
- Četrta združena vakuumska konferenca Jugoslavije, Avstrije in Madžarske
- Male vakuumске spojke
- Ogled firme Edwards v Veliki Britaniji
- Koledar
- Kratke novice in obvestila

PREDSTAVITEV ENOKOMORNE VAKUUMSKE PEČI IPSEN VTC 324-R S HOMOGENIM PLINSKIM HLAJENJEM POD VISOKIM TLAKOM

A. UVOD

Trend sprememb pri uporabi sodobnih komercialnih postopkov toplotne obdelave po izvedeni anketi (1) v svetu za razdobje 1985 do 1990, je prikazan na sliki 1. Za največje obdobje kažejo največje potencialno rast med komercialnimi postopki toplotne obdelave, toplotne obdelave v vrtnčastih slojih, toplotna obdelava z laserjem in ionska implantacija.

Na osnovi usmeritve Metalurškega inštituta (MI) v razvoj novih materialov in na osnovi trendov v Slovenskih železarnah (SŽ) in v domači kovinsko-pretolovni industriji, smo se na MI odločili za nabavo

Slika 1: Predvidevanja sprememb pri uporabi postopkov do leta 1990

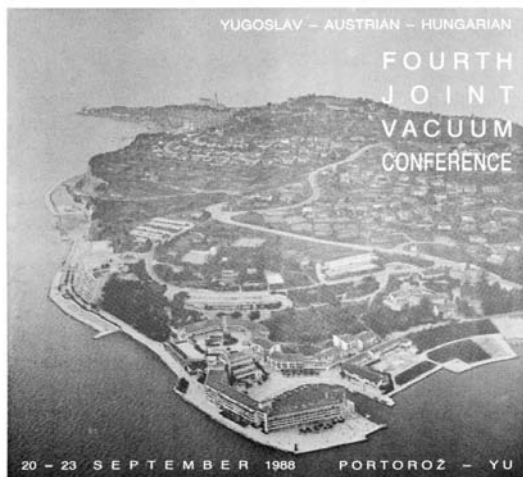
Slika 1: Prvih 13 števil (1981–1987) je imelo preprosto naslovnico, prvi članek se začne takoj za kazalom. Tekst je bil stavljen s pisalnim strojem do devete številke (1981–1985).

Slika 2: S 14. številko smo uvedli profesionalno oblikovanje, oblika revije pa je ostala nespremenjena.

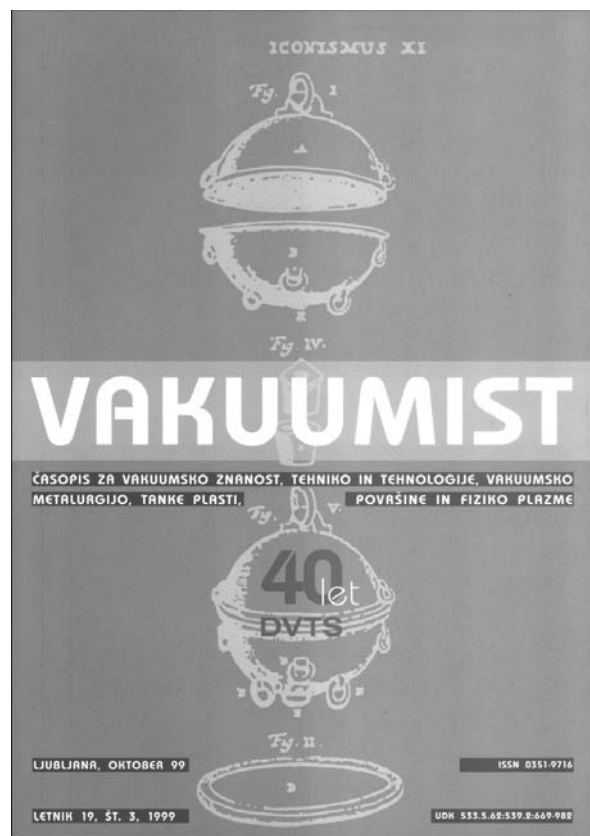
VAKUUMIST

GLASILO DRUŠTVA ZA VAKUUMSKO TEHNIKO SLOVENIJE

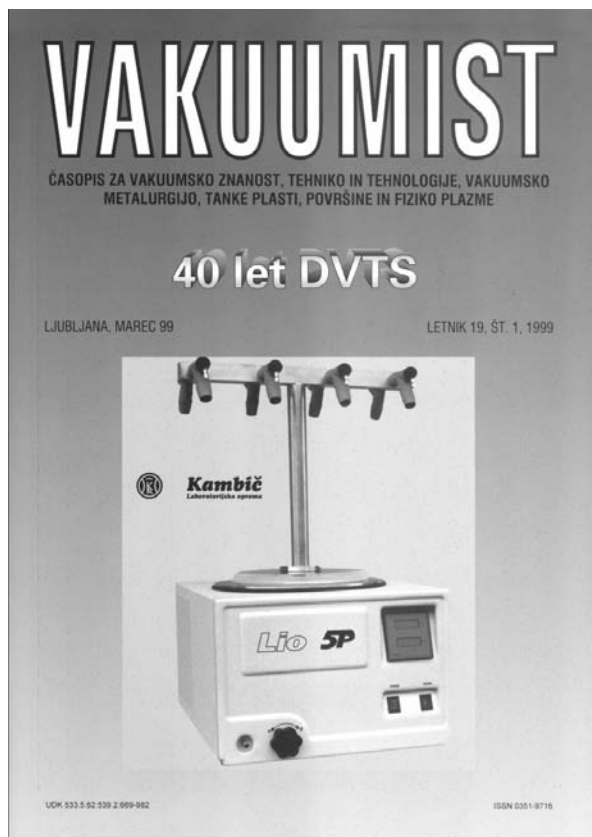
LJUBLJANA, DECEMBER 88, ŠTEVILKA 16 – 1988/2

Slika 3: Posodobljena oblika s sliko na naslovnici. Ta oblika je z manjšimi spremembami ostala v veljavi do leta 1998.

Slika 5: Prva številka z današnjo obliko naslovnice, ki obstaja že 13 let.

Slika 4: V začetku leta 1999 sta izšli dve številki z nekakšno vmesno obliko, vsaka z malce drugačno barvo ozadja.

Na koncu še malo statistike. V teh 30 letih smo izdali 93 številke na skupaj 3168 straneh. Objavili smo 458 strokovnih oz. znanstvenih člankov. Najbolj plodoviti pisci so dr. Stanislav Južnič (72-krat avtor ali soavtor članka), dr. Peter Panjan (70), in dr. Jože Gasperič (50), nad 15 člankov pa imajo še prof. dr. Miran Mozetič, doc. dr. Miha Čekada, mag. Andrej Pregelj in dr. Ingrid Milošev.

Kakšna je prihodnost revije? Posebej bi rad poudaril dve težavi. Prva je denar. Če smo sredi 90. let objavili tudi po sedem strani oglasov, je v tej številki le še ena. Sofinanciranje od države (Javna agencija za knjigo) je sicer stabilno, vendar se pogoji za sodelovanje na razpisu zaostrejejo, konkurenca je vse večja. To niti ne bi bil takšen problem, če bi tekmovali z enakimi. Vendar pa vedno več revij prehaja na izdajanje v angleškem jeziku, v izdajanje strogo znanstvenih člankov, kar pa je v nasprotju z osnovno idejo Vakuumista – da razširja znanje o vakuumu in sorodnih področjih v slovenščini, da povezuje domače pisce, skrbi za slovensko terminologijo itd. Za drugo težavo pa smo si precej krivi sami, to pa je pomanjkanje člankov. Resda smo vse bolj zasedeni, članki v Vakuumistu pa ne prinašajo teh vsemogočnih točk.

doc. dr. Miha Čekada
urednik Vakuumista